

SPRÁVA O ČINNOSTI
ŠTÁTNEHO ARCHÍVU V BANSKEJ BYSTRICI,
POBOČKA BANSKÁ BYSTRICA
V ROKU 2011

Banskobystrická pobočka Štátneho archívu v Banskej Bystrici sa v roku 2011 vo svojej práci už tradične zamerala na dve hlavné oblasti – na predarchívnu starostlivosť a na odborné archívne činnosti. Na úseku predarchívnej starostlivosti na úseku registratúr pracovníci archívu zabezpečovali výkon štátneho odborného dozoru správy registratúr u ich pôvodcov, vyrad'ovacie konanie registratúrnych záznamov s uplynulou úložnou lehotou, posudzovanie a schvaľovanie predložených registratúrnych poriadkov a plánov, ako aj metodicko – inštruktážnu a školiacu činnosť pre subjekty v odbornej správe archívu.

Výkon štátneho odborného dozoru správy registratúr u ich pôvodcov

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Počet prieskumov	15	15	19	15	33
Počet kontrol	0	0	0	0	14

Vyrad'ovacie konanie a preberanie archívnych dokumentov

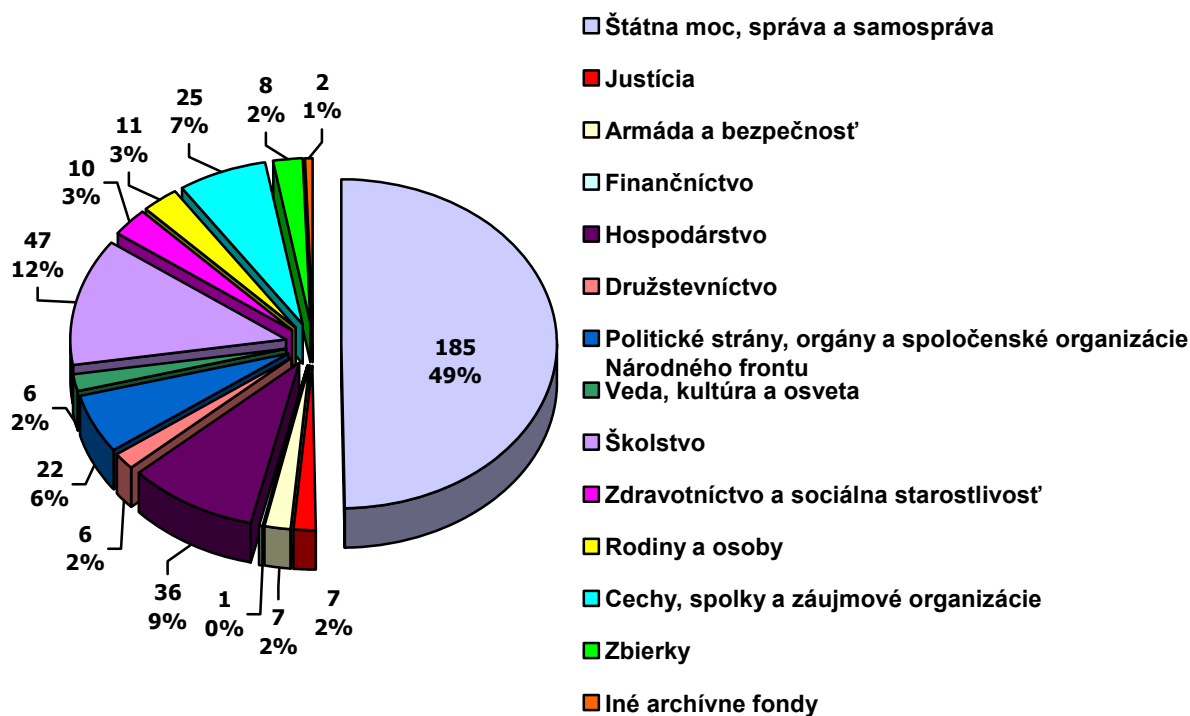
Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Počet predložených návrhov na vyradenie	49	48	73	79	73
Počet schválených návrhov na vyradenie	41	46	69	79	72
Celkový rozsah prebraných archívnych dokumentov	11,45bm	89,09bm	25,88bm	20,81bm	53,85bm

Metodicko – inštruktážna, školiaca a konzultačná činnosť

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Počet konzultácií a inštruktáží	185	137	51	45	33
Počet školení	7	0	2	0	2

Odborné archívne činnosti mali rôznorodejší charakter. V oblasti predarchívnej starostlivosti na úseku archívov a archívnych dokumentov sa archív zameriaval predovšetkým na preberanie archívnych dokumentov od ich pôvodcov do odbornej správy archívu. Zároveň s preberaním týchto dokumentov aktualizoval existujúce, resp. zavádzal nové spisy o fonde. V oblasti evidencie archívneho dedičstva Slovenskej republiky archív viedol a aktualizoval predpísanú dokumentáciu vo forme evidenčných listov archívnych súborov v elektronickej aj printovej forme. K 31.12.2011 bolo v odbornej správe archívu celkom 373 archívnych súborov (fondov a zbierok) v celkovom rozsahu 6443,81 bežných metrov.

Štruktúra archívnych fondov k 31.12.2011

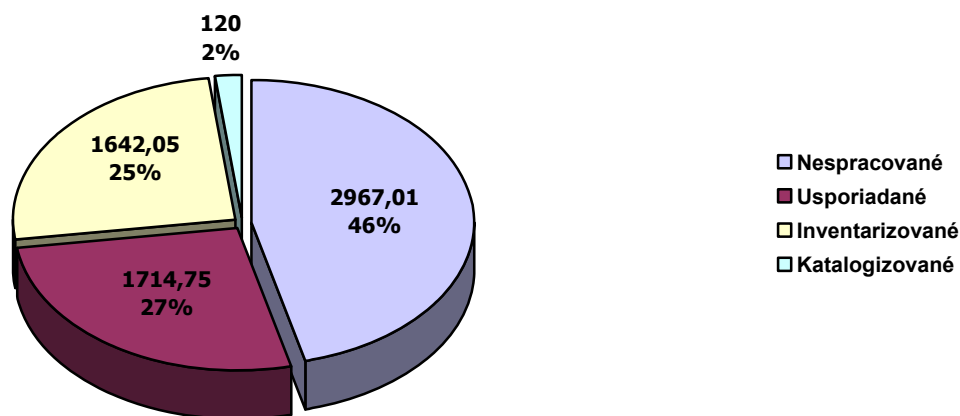

V oblasti ochrany archívnych dokumentov sa zabezpečovali štandardné činnosti spočívajúce v sledovaní a následnej regulácii teploty a vlhkosti v archívnych depotoch ako aj ich pravidelnom čistení. Rovnako sa povrchových nečistôt zbavovali aj archívne dokumenty, ktoré archív prevzal do svojej správy od ich pôvodcov. Všetky prevzaté archívne dokumenty sa zároveň uložili do štandardných archívnych škatúl a umiestnili na príslušné miesto v archívnych depotoch.

Pokračovali aj práce na systematickej digitalizácii archívnych dokumentov z archívnych fondov, ktoré obsahujú dokumenty z obdobia stredoveku. V priebehu roka sa vyhotovilo 2429 skenov a na základe objednávky bádateľov sa vyhotovilo 413 digitálnych kópií. V tejto súvislosti sa práve v tomto roku prejavili problémy s možnosťou plného využitia digitalizovaných dokumentov v bádateľni archívu, ktorá disponuje iba jediným technicky zastaralým počítačom. Druhý, omnoho zásadnejší problém však súvisí s naplnením voľných kapacít úložných priestorov digitálnych dát, pretože nevyhnutným predpokladom pre ďalšie pokračovanie v digitalizácii archívnych dokumentov je rozšírenie kapacity existujúcich datových úložísk.

V oblasti spracúvania a sprístupňovania archívnych dokumentov pokračovali práce na jednotlivých rozpracovaných archívnych fondoch. V jednom prípade sa práce ukončili (fond Okresný národný výbor v Banskej Bystrici, výbor ľudovej kontroly 1960 – 1990) a k fondu bola vypracovaná archívna pomôcka v podobe inventára. V súčasnosti je v archíve prostredníctvom archívnych pomôcok spracovaných 89 archívnych fondov, pričom bádatelia majú k dispozícii 42 inventárov a 39 katalógov v printovej aj digitálnej podobe. Novospracované archívne fondy majú archívne pomôcky vyhotovené prostredníctvom aplikácií Bach inventáre a Bach katalógy.

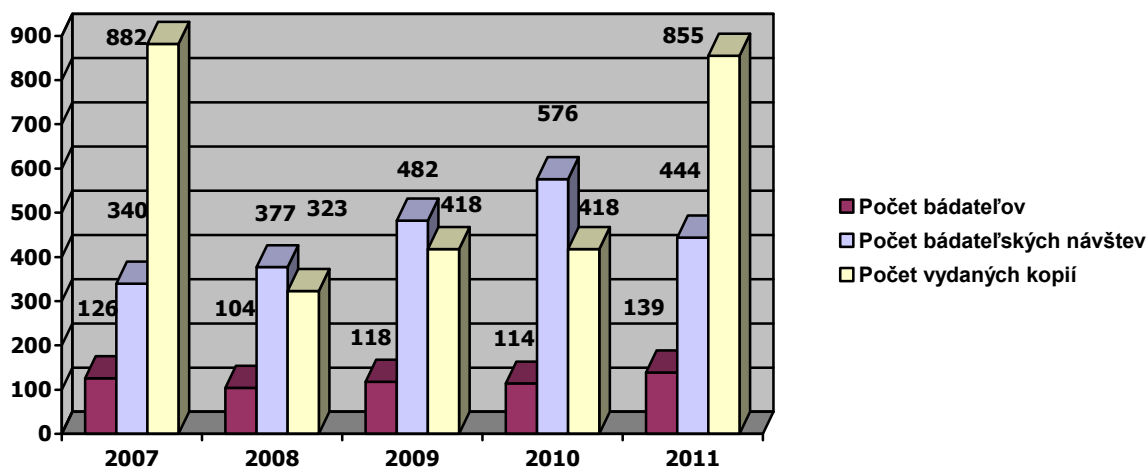
Stav spracovania a prístupnosti archívnych dokumentov k 31. decembru 2011 (údaje v bm)

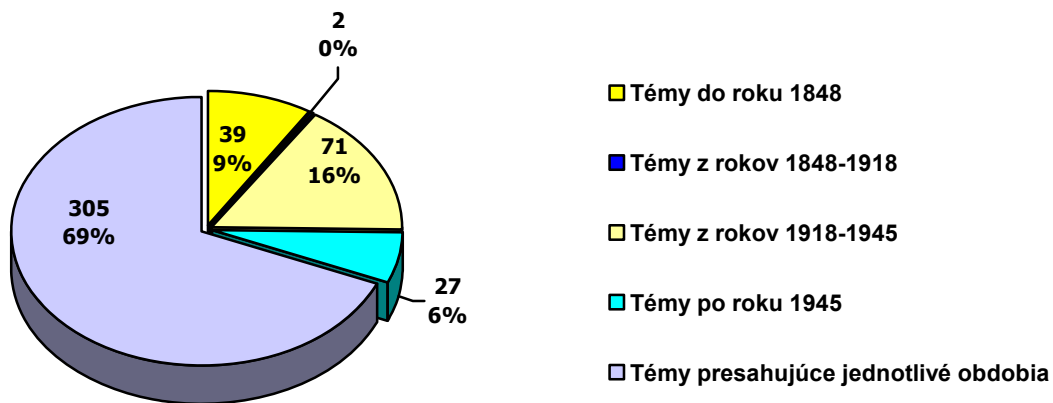
Pokračovali aj práce na odbornom spracovaní príručnej archívnej knižnice formou katalogizácie. Archívna knižnica v súčasnosti obsahuje 13144 zväzkov a žiadateľom sa v priebehu roka poskytli výpožičky kníh a periodík v objeme 615 zväzkov.

V roku 2011 archív navštívilo 139 bádateľov, ktorí vykonali 444 bádateľských návštev. Na štúdium sa im predložilo 1975 samostatných archívnych dokumentov, 931 fasciklov a 289 archívnych škatúl. V oblasti správnej agendy archív vybavil 452 žiadostí o správne informácie a vydal 1590 odpisov, výpisov, potvrdení a kópií archívnych dokumentov. Žiadatelia za uvedené úkony na správnych poplatkoch zaplatili 2695,20 €. V roku 2011 pracovníci archívu v odbornej tlači publikovali 2 odborné štúdie a dva historické články. Ďalšie tri odborné štúdie boli zadané do tlače a mali by byť publikované v roku 2012. Archív v priestoroch bádateľne archívu usporiadal 18 prednášok pre študentov banskobystrických stredných a vysokých škôl, pričom 9 prednášok malo historický charakter a 9 prednášok sa zameriavalo na charakteristiku sústavy štátnych archívov v Slovenskej republike a objasnenie postavenia, úloh a jednotlivých činností vykonávaných banskobystrickou pobočkou Štátneho archívu v Banskej Bystrici.

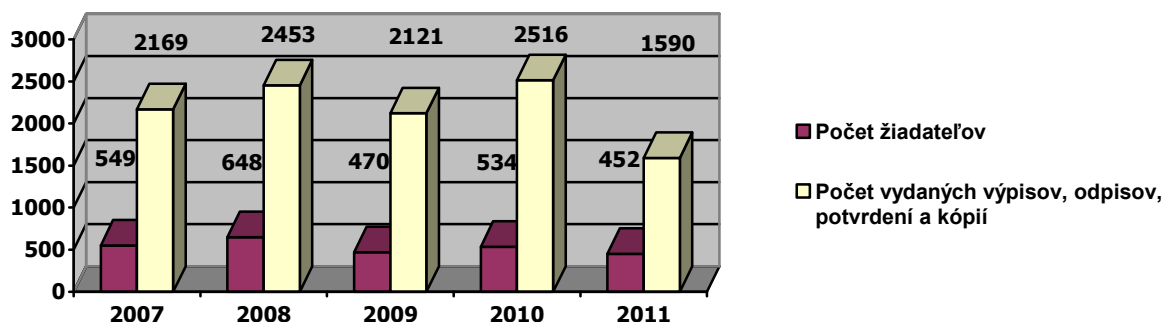
Prístup k archívnym dokumentom štúdiom na základe bádateľského listu

Chronologické členenie tém bádateľského historického štúdia v roku 2011

Prístup k archívnym dokumentom formou odpisu, výpisu, potvrdenia alebo kópie na základe písomnej žiadosti

Správne poplatky vybrané archívom

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Správne poplatky vybrané podľa zákona o správnych poplatkoch	90150 Sk	109250 Sk	2407,50 € 200 Sk	3130,50 €	2374,69 €
Poplatky vybrané za služby archívu	7477 Sk	8546 Sk	144,16 €	303,32 €	320,51 €

Pracovníci archívu sa v priebehu roka 2011 zúčastňovali aj práce rôznych odborných komisií orgánov štátnej správy a výborov spoločenských organizácií, predovšetkým Rady pre vojenskú symboliku Ministerstva obrany SR, výboru Slovenskej historickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied, výboru Slovenskej genealogicko – historickej spoločnosti, Komisie pre pamätihodnosti mesta Mestského úradu v Banskej Bystrici a zasadania riešiteľskej skupiny pre prípravu materiálu pre potreby riadiaceho výboru na prípravu a zabezpečenie elektronických služieb v pôsobnosti Ministerstva vnútra SR – integrované obslužné miesta.

PhDr. Igor Graus, PhD.
riaditeľ archívu